

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43000
Nom: Teoria crítica i Habermas: ètica, política i economia
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	Política democràtica i societat civil	OPTATIVA

COORDINACIÓ

DOMINGO MORATALLA AGUSTIN

RESUM

L'assignatura es centra en l'estudi i la revisió crítica de l'obra de Jürgen Habermas, màxim representant de la segona generació de l'Escola de Frankfurt.

Els continguts més importants que es treballaran seran els següents:

- La Teoria Crítica des de l'Escola de Frankfurt
- L'estructura de la raó pràctica: ètica, política i economia
- El desenvolupament de l'obra de Habermas: el gir pragmàtic
- Models de democràcia: la democràcia deliberativa
- El concepte de societat civil: societat civil global
- Un model radical de societat civil.

objectius

L'objectiu de l'assignatura és relacionar els conceptes d'ètica, democràcia i societat civil. Es planteja la proposta de democràcia deliberativa i es compara amb altres models de democràcia actualment vigents. Dins d'aquest model adquireix especial rellevància el concepte de societat civil i dins d'ell la relació entre ètica, política i economia. L'assignatura proposa un nou concepte de societat civil des d'una perspectiva crítica que proposa anar més enllà de Habermas suport de la metodologia d'una hermenèutica crítica.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat per reconèixer la perspectiva de gènere i la seua importància en una gestió transversal de gènere a les empreses i organitzacions.

Comprendre críticament el caràcter de permanència i historicitat dels valors morals i democràtics en distints àmbits de la societat civil, com ara l'ètica de les professions i de les institucions, l'estat i el nou ordre mundial, objecció de consciència i tolerància, models de democràcia, i la teoria política feminista.

Conèixer i aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics.

Conèixer i saber utilitzar els models de racionalitat pràctica i l'argumentació moral i política.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i ser capaços de resumir-los i extraure d'ells les conclusions més rellevants.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seua resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**VOLUM DE TREBALL (HORES)****ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Tutories	3,40
Teoria	43,40
Seminari	3,40
Total hores	50,20

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	75,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge habitual serà la de seminari de treball, per la qual cosa és imprescindible que hi hagi un estudi previ i autònom per part de l'alumnat i una discussió i participació en les sessions de seminari que són obligatòries.

D'altra banda, s'informarà dels congressos i seminaris i altres activitats en què els alumnes poden participar, obtenint amb això crèdits del Programa.

AVALUACIÓ

L'avaluació té un caràcter continu, flexible i personalitzat, de manera que cada alumne establirà un pla de treball singularitzat segons l'àrea del qual provingui, els interessos que manifesti en la investigació i les seves inquietuds professionals. Els criteris d'avaluació més comuns s'estableixen entorn de tres àrees:

- Assistència i participació significativa en classes i seminaris (20%);
- Capacitat d'anàlisi crítica i claredat en les exposicions (30%);
- Presentació de treballs finals de les respectives matèries, seguint els criteris científics internacionals (50%).

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquest no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- ACANDA J.L., Sociedad Civil y Hegemonía, Habana, Centro Juan Marinello, 2002 - BARBER B., Un lugar para todos, Barcelona, Paidós, 1997 - BOHMAN J./ REHG W., (eds.) Deliberative Democracy, Massachusetts Institute of Technology, 1999 - COHEN J.L., / ARATO A., Sociedad civil y teoría política, México, FCE, 2000 - CONILL J., Horizontes de economía ética, Madrid, Tecnos, 2004 ----- Ética hermenéutica, Madrid, Tecnos, 2006 - CORTINA, A., Ética aplicada y democracia radical, Madrid, Tecnos, 1993 ----- Ciudadanos del mundo, Madrid, Alianza, ----- Hasta un pueblo de demonios, Madrid, Taurus, Madrid, Taurus, 1998 ----- Sociedad civil, en Diez palabras clave en filosofía política, Salamanca, evd, 1998 ----- La Escuela de Frankfurt. Crítica y utopía., Madrid, Ed. Síntesis, 2008 - CORTINA, A./GARCÍA-MARZÁ D., Razón pública y éticas aplicadas, Madrid, Tecnos, 2003, - DRYSEK J.S., Discursive Democracy, Cambridge, Cambridge University Press, 1990 Deliberative Democracy and Beyond., Oxford, University Press, 2002 - GARCÍA-MARZÁ D., Ética de la justicia. J.Habermas y la ética del discurso, Madrid, Tecnos, 1992 ----- Teoría de la democracia, Valencia, ed.Nau, ----- Ética empresarial: del diálogo a la confianza, Madrid, Trotta, 2004 - GUTMANN A./ THOMPSON D., Democracy and Disagreement, Cambridge, 1996
- HABERMAS J., Facticidad y validez, Madrid, Trotta, 1993 ----- La inclusión del otro, Barcelona, Paidós, 1999 ----- Aclaraciones a la ética del discurso, Madrid, trotta, 2000 ----- Tiempo de transiciones, Madrid, Trotta, 2004 ----- Problemas de legitimación en el capitalismo tardío, Amorrortu, 1975 ----- Historia y crítica de la opinión pública, Barcelona, G.Gili, 1994 ----- El occidente escindido, Madrid, Trotta, 2006 - HALL J.A., Civil Society: Theory,History, Comparison, Cambridge, University Press,1995 - KALDOR M., Sociedad civil global, Barcelona, Tusquets, 2005 - KEANE J., Democracia y sociedad civil, Madrid, Alianza, 1992 - KEANE J.,(ed.), Civil Society and the State: New European Perspectives, London, 1988 - MACINTYRE A., Tras la virtud, Barcelona, Crítica, 2001 - McCARTHY T., Ideales e ilusiones, Madrid, tecnos, 1999 - PÉREZ DÍAZ V., La primacía de la Sociedad Civil, Madrid, Alianza, 1993 ----- La esfera pública y la sociedad civil, Madrid, Taurus, 1997 - RAWLS J., Teoría de la justicia, México, FCE, 1978 ----- El liberalismo político, Barcelona, Crítica, 1996 - REHG W., Insight and Solidarity, California Press, 1997 - WALZER M., The Civil Society Argument, in Dimensions of Radical Democracy, 1992 ----- Esferas de la justicia, México FCE., 1993 ----- Equality and Civil Society, in CHAMBERS S/ KYMLICKA W, Alternative Conceptions of Civil Society

- - WARREN M.E.,(ed.), Democracy and Trust, Cambridge, Cambridge University Press, 1999